

Stužka

František Hablák, 19 rokov, Turzovka

1.Leto

Letný deň

Bol horúci letný deň a Jano sedel na lavičke pri potôčiku, ktorý tiekol okolo jeho chalupy. Pozeral sa do krištáľovo čistej vody, od ktorej silné obedné slnko hádzalo oslepujúce odlesky priamo do jeho očí. Všade bol pokoj. Haluze stromov vysoko v korunách boli ticho a čakali na nočný vetrik, aby si mohli spolu zatancovať. Vtáky boli unavené, a tak nedopĺňali tradičnú lesnú idylku. Jediné, čo bolo počuť, bol zurčiaci potôčik.

Janová chalupa nestála pri rieke v údolí, ale trochu vyššie proti prúdu potoka, ktorý sa vlieval do rieky. Nestála tam však sama, o kúsok vyššie stála chalupa jeho kamaráta Petra. Obe si boli podobné. Nové drevenice natreté načierno, pričom okenice a okrasné časti pod strechou boli biele. Dvere boli malé a prahy vysoké. Na strechách bol pekný drevený šindel, ktorý robili až na Morave a zo strechy vystrčený tehlový komín. Ploty ani nepotrebovali, no Anča, Janova žena, ho chcela, a tak sa ich i s Petrom rozhodli urobiť. Neboli to pekné laty z pily, ktorá bola pri rieke, boli to obyčajné haluze a čuple stromov zbité dokopy pár kľincami.

Jano sedel na svojej lavičke vyrobenej z dvoch prúvkov a dosky, keď sa zrazu otvorilo okno, zarinčalo sklo a ozvalo sa: „Čo tam sedíš, nemáš nič lepšie na robote? Pod sa už najesť, keď tu si, šúľance sú hotové!“ Ženský hlas bol rázny, suchý, priamy a uštipačný. To Anča, jeho žena, kričala na sediaceho Jana.

Po chvíľke sa dvihol a kráčal po už vyšliapanom chodníčku k dverám domu. Otvoril ich a spolu s teplom z kachlí sa na neho vyvalila vôňa čerstvo navarených šúľancov.

Chalupa nebola veľká. Iba jedná cimra a podkrovie. A i keď nebola veľmi priestranná, zmestilo sa do nej všetko. Boli tam veľké zelené kachle. Dlaždice, z ktorých boli vyrobene, boli hrubé a zdobené pekným domácim kvetinovým vzorom. Často z nich sálalo príjemné teplo domova, ktoré ročnými obdobiami menilo svoj význam. Pri kachliach bola lavička, na ktorej sa sedávalo zväčša v zime, keď sa človek potrebuje zohriať od treskúcej zimy.

V inej časti izby bola zas posteľ, mohutná, ťažká, z tuhého dubového dreva. Na nej ťažká perina, ktorej výplň ženy z dediny šklbali z husacieho peria tesne pred ich svadbou. Pod oknom neďaleko od dverí bol stôl so stoličkami a lavica, ktoré ničím nevyčnievali. Príjemnú atmosféru domova dopĺňal krížik nad posteľou a niekoľko výšiviek, ktoré Anča urobila pri dlhej chvíli.

Jano svojou veľkou rukou zavrel dvere, zložil klobúk a podišiel k Anči. Radostne a s dobrou náladou, ako mal vo zvyku, sa pekne opýtal svojej ženy: „A čože dobré si dnes navarila?“ „Čoby, čoby, no šúľance s makom, už dávno som ti do hlavy sypala, že ho treba minúť,“ odfrkla rýchlo a hneď utekala prestrieť.

Jano a Anča boli zvláštny pár. Spoznali sa na trhoch. Jano sa hneď zaľúbil, veď Anča bola žena, ako sa patrí! Mladá, krásna, rázna, veľa chlapcov po nej pokukovalo. Anči to bolo ale jedno, nepozerala sa na to, ktorý junák sa na ňu usmieva alebo sa snaží k nej dostať. Ona sa milovala predvádzať. Musela mať to najkrajšie oblečenie z dediny, aby všetky ostatné dievčatá iba závideli. A pre to, aby to dosiahla, bola schopná urobiť všetko. Ak si jej kamarátka kúpila niečo krajšie, ako mala ona, razom už priateľkami neboli a o svojej bývalej kamarátke rozniesla po dedine aspoň klebety.

Jano takýto nebol. I keď jeho rodina mala peniaze, nepotreboval sa predvádzať. Vystačil si s málom a najväčšiu hodnotu v jeho živote malo priateľstvo a láska. Doprial kamarátovi, keď si niečo kúpil a spoločne to oslávili. Keď Jano uvidel Anču, hneď za ňou začal chodiť. Jej to nevadilo, pretože vždy, keď sa stretli, niečo pre ňu mal. A tak, po určitom čase sa rodiny dohodli a bola svadba. A i keď Anči šlo o niečo úplne iné ako jemu, on ju ľúbil ako nikoho predtým.

Hodila na stôl tanieru a Jano utekal aspoň po vodu. Anča ešte rýchlo pobehala chalupu a pootvárala okná, aby sa tam vyvetralo. Jano si sadol, Anča naložila jedlo a prisadla si tiež. Vtom spustila: „No čo, kedy ideš do roboty?“ „Ale, Anička, najskôr som chcel predsa obrobiť pole, aby si mala menej roboty,“ povedal pokojne. „Čo teba do toho! Ja si to urobím, ale pozri, Peter a Maja majú novú kravu, a akú krásnu! A kedy si konečne kúpime niečo my?“ odvetila Anča narážajúc na seba a rozhadzujúc rukami. „Ale veď i my máme krásnu kravu a bohato nám stačí.“ „Veď ja nehovorím iba o krave, ty hlupák!“ odvetila hlasno. „Kedy som si naposledy kúpila niečo na seba alebo kedy som od teba dostala nejaký darček? Veď vieš, že v októbri je svadba!“ Ako rozhovor pokračoval, jedlo z tanierov sa pomaly míňalo a čas utekal. Až potom Jano povedal: „Dobre teda, Anička, pôjdem s Petrom na Moravu do lesa. Tam sa isto niečo nájde, veď stále hovoria, že nemá kto stromy rúbať.“

Ako ona spratúvala zo stola, on šiel rúbať drevo na zimu a porobiť niečo okolo chalupy. Deň pretiekol ako voda a zrazu nastal večer. Oblohu zaplavili krásne ružové mraky, ktoré boli akoby z najjemnejšej vlny a krajina sa pomaly vnárala do tmy. Bol už síce večer, ale nebolo poznať, že by sa ochladilo, a tak v takomto peknom počasí sa za zvuku cvrlikajúcich muzikantov vybral Jano k Petrovi.

Letný večer

Anča pretriasavala paplóny, keď vtom sa malé dvere rozchĺpili a do domu prišiel Jano. Bolo poznať, že s Petrom nesedeli o suchu, jeho kroky boli ťažké a ruky okolo neho pri chôdzi iba lietali. Keď ho tá jeho videla, hneď prestala s robotou a sadla si na stoličku, ktorá bola pri posteli. Ako si sadla, upriamila pohľad na svojho muža, ktorý sa s pomocou steny pomaly predieral na lavičku pri stole. Domom prešiel zvuk ťažkého dosadnutia. Janovi sa zatvárali oči, hlava mu padala a Anča, ktorá sedela už iba v nočnej halene, si cez seba prehodila nohy. „No čo, mladý páňko, vybavené?“ opýtala sa uštipačne. „Všetko je vybavené, Anička, v pondelok ideme,“ povedal šťastne a snažil sa dostať k Anči pomalým šúchaním po lavičke, pričom sa láskavo usmieval. „A nakoľko že?“ „Na mesiac, Anka, prišiel by som až na jeseň,“ vydral zo seba Jano s ťažkosťami. „No, aspoň na niečo ťa je, a teraz hybaj do postele, kým ti nestrelím za to, aký si sa vrátil!“ Jano sa postavil a poslušne, hoc pomaly, odišiel do postele. Petrolejka zhasla a v izbe nastala tma. Mesiac skryli tenké,

ale tmavé nočné mraky. Jano dal Anči pusu. Ona sa iba odklonila a zaspala.

Deň odchodu

Obloha už bola oranžová, tráva mala na sebe kvapky rosy a kohút začínal kikirikať. Zatiaľ čo vonku sa život iba prebúdzal, v chalupe už to žilo. Anča balila Jana a ten si bral nejaké jedlo na cestu. Potom odbehol pre sekeru a nejaké drobnosti do stodoly. Asi po hodine bol pripravený. Vyobjímal Anču, dal jej pusu, rozlúčil sa s ňou a odišiel k Petrovi. Anča za ním zavrela dvere a šla si po svojom.

Jano pomaly kráčal po vyšliapanej cestičke. Párkrát kopol do kameňa bez žiadneho úmyslu, iba z čistej roztopašnosti. O chvíľku bol u Petra. Otvoril bránku, prišiel pred vchod a zaklopal. O chvíľu vyšiel Peter, mladý urastený junák. Čierne, trochu kučeravé vlasy mal prikrýté klobúkom, pod ktorým

vynikali jeho modré oči. Medzi sebou zvierali veľký nos a pod ním boli veľké pery a čierna brada. Mal bielu košeľu a ľanové nohavice ako každý.

Ako už odchádzali, vybehla za ním ešte Maja, jeho žena. Dala mu veľkú pusu a popriala mu, aby sa vrátil v zdraví. Ako za sebou zavrel bránku, ešte Maji zakýval a už pomaly kráčali do dediny. Po ceste sa Jano ešte ohliadol k svojej chalupe. I keď nikoho nevidel, zamával a s úsmevom pokračovali s Petrom v ceste.

Ako šli, obdivovali krásnu letnú prírodu. Tráva a stromy hádzali i pri malom dopade slnečných lúčov smaragdové odrazy. Jesenné plody už slnko pomaly maľovalo svojou paletou farieb do najrôznejších farebných kombinácií. Na poliach rástli zemiaky a ovos. Vtáky spievali a srnky sa pásli na lúkach Ťukania sekier boli všadeprítomné. V každom dvore bolo čo robiť a tak často už zrána bolo počuť hlasy ľudí, ktorí obhospodarovali svoje gazdovky. Ako pokračovali v ceste, rozprávali sa o najrôznejších veciach. Z diaľky bolo počuť vlak.

2. Jeseň

Deň príchodu

Anča sa zobudila do chladného jesenného rána. Vonku bola ešte tma. Na tráve bolo vidno kvapky rosy a z hory bolo počuť ručanie jeleňov. Červené jabĺčka sa ligotali pod rozvidnievajúcim sa nebom. Všade bolo ticho a okrem vetríka, ktorý jemne pofukoval, bolo počuť kroky na cestičke.

Dvere sa otvorili a do príjemného tepla domova prišiel Jano. Hneď, ako uvidel svoju ženu, rozbehol sa k nej, objal ju a pobožkal. Ona mu taktiež odpovedala pusou, avšak nie vášnivou, ale chladnou ako ľad. Začal sa tradičný rozhovor. Jano opisoval, ako bolo v robote, čo všetko zažil a ako sa žije inde. Anča mu zas vyrozprávala, ako s ženami z dediny kopali zemiaky, kde bola svadba a čo hovoril farár v kostole. „Ach, keby si len videl, akú má Maja stužku, čo jej Peter poslal. A ty? Prečo si mi nič neposlal?“ pýtala sa Anča. A mala pravdu, stužka bola naozaj krásna. Široká ako päšť a dlhá po kolená. Na bielom podklade sa vynímali krvavočervené kvety s modrými nezábudkami. Akoby priam kričala, že keď ju niekto uvidí, už na ňu nezabudne. „Ale Anka, veď máš kopy stužiek do vlasov a tiež sú krásne. V čom je táto jedna iná? A hlavne, pozri,“ vytiahol Jano z vrečka peniaze, „za toto si kúpime kopy krásnych vecí.“ Anču to rozčertilo. Vyletela zo stoličky. „Ako v čom je iná?“ kričala. „No predsa v tom, že je najkrajšia na svete! A ja ju potrebujem! A ty sa vybaľ! Nebudeš mi tu smrdieť s tými smradľavými vecami, ja idem ku krave!“ Ako dopovedala, už bola vonku a domom sa ozvalo hlasné tresknutie dverí. Do večera sa už nič neudialo. Jano išiel k potoku prať oblečenie a neskôr oberať jablká zo záhrady. Poobede šiel do dediny a večer ešte ku krave.

Jesenný deň

V dome bolo rušno. Každý behal od jednej steny ku druhej a všetko sa triaslo. Anča vybrala šaty, stužky do vlasov a topánky, ktoré by si mohla zobrať na svadbu. Jano zas obstarával zvieratá, keďže sa mali vrátiť až nad ránom. Okolo tretej hodiny poobede už boli pripravení, Anča stála v sviatočných topánkach. Mala biele bohato zdobené šaty, bolo očividné, že neboli z tohto kraja. Jano jej ich krátko po svadbe doniesol z trhu od Malaciek. Vtedy dal za ne všetky svoje našetrené peniaze. A že sa bolo na čo pozerať! Sukňa široká s jemnou bledomodrou čipkou od spodného okraja až po pás. Vestička rovnakej nezábudkovej farby s kvetinovým vzorom, ktorej časť prikrývala jemná čipka spod krku. Rukávy, čisté, nezdobené, ale riadne našuchorené a tesne nad laktami zviazané. Vo vrkoči mala Anča zapletené krásne modročervené mašle, ktoré iba doplňovali honosnosť jej oblečenia. Jej

manžel mal obuté staré čižmy. Do nich si zapravil žlté ľanové nohavice, ktoré mali na stehne zozadu zašitú malú dierku. Košeľu mal bielu s jemným vzorom pri krku s dlhými na konci sa rozširujúcimi rukávami. K tomu všetkému mal na hlave čierny klobúk, ktorý mal ešte od svojej svadby. Takto sa vydali do kostola na obrad. Pri vstupe do kostola tam už boli Peter s Majou. Jano si k nim šiel sadnúť. Po obrade a gratuláciách sa prešlo do nevestinho domu na oslavu.

Jesenný večer

Z veľkolepého sprievodu ktorý sa valil na svadbu Kataríny a Martina už toho moc neostalo. Ani jeden z hostí totiž nedokázal odolať skvelej slivovici Kačíných rodičov, ktorá po otvorení fľaše rozvoniavala široko ďaleko. Pri bránke na uvítanie boli 2 ozdobené brezy. Viseli z nich jednofarebné stužky, ktoré jemne vlali vo vetre. Chalupa bola v briežku a jediné rovné miesto bolo pred dverami do nej. Tam bol stĺp, z ktorého sa tiahli slávnostné stuhý ku streche. Pod nimi sa tancovalo a veselilo nebolo chvíle, že by nikto netancoval. Vedľa tohto miesta bola hudba. Tradičný svadobný výjav. Pripitý harmonikár, pár huslistov a ozembuchista, ktorý sa svojou palicou ovešanou zvoncami snažil spojiť túto kapelu dohromady. Tam, kde to šlo, boli stoly, na nich taniere s kopou jedla. Sladké, slané, alkohol, voda, víno - bolo tam všetko, čo človeku prišlo na um. Ľudia pri stoloch sa líšili od jedného k druhému. Pri prvom stole boli opití chlapi, ktorí si zmysleli, že sa pridajú ku kapele, a tak odtiaľ znelo takmer od začiatku kvílenie do rytmu hudby. U druhého stola zas sedeli slobodné dievky z dediny a hneď naproti nim mládenci, ktorí na nich mohli oči nechať. U ďalších stolov boli susedia, ktorí sa prekrikovali vo svojich vášnivých rozhovoroch. A v takejto atmosfére pri jednom stole sedia Jano a Anča a pri nich aj Peter a Maja. Sedeli naproti sebe a medzi nimi bola odpitá fľaša. Jano a Peter sa spolu smiali. Petrov červený nos a Janove červené líčka značili kde zmizla časť obsahu fľaše. Hlasný smiech sa ozval od ich stola : „Hahaha a pamätáš ako sme im navrhli urobiť zabíjačku a tak sme im nahovorili aby chytli divú sviňu...“ „... a oni sa vrátili doobíjaní večer s tým ich : to byl ale blbej fór,“ dokončil vetu Peter. Od stolu sa ozval hurónsky smiech ktorý prerušila veta : „ a tak ulejme si na to aby sme toho ešte spolu zažili!“ Peter schytil fľašu a už nalieval. „ale Anča čo tu sedíš taká smutná daj si aj ty s nami.“ Ako dokončil vetu a začal nalievať tak Maja ho zdrapila za rameno a nahlas povedala : „Ach Peter počuješ to podme si zatancovať!“ a už aj bežali. Keď sa Maja zdvihla akoby naschvál zafúkal vietor a tu nádhernú mašľu ktorú mala vo vlasoch odvíal pred Ančinu tvár. Škaredo sa na ňu pozrela, boh vie čo si pomyslela. „Veď ja ju raz mať budem,“ zašomrala si popod nos. nechcela sa pozerať ako sa Maja s Petrom vykrúcajú a ona sedí a nik nevidí jej šaty. Taktiež schytila Jana a už aj tancovali. Ako šiel čas tak zábava pomaly upadala, pri prvom stole všetci spali a pomaly sa k ním pridávali aj hudobníci. Pri druhom a treťom stole už skoro nik neostal, iba z medze bolo počuť dievčenský smiech. Janov a Petrov rozhovor neutíchal, veď predsa len to boli starí priatelia. A takto nadránom Anča Janovi zavelila že už pôjdu. Tak sa postavil a ako sa chceli rozlúčiť tak Peter povedal že čo tu oni dvaja sami, že sa pridajú aby nešli osamote. Ťažké, hoc veselé kroky sa niesli po cestičke a dolinou doliehal spev jednoduchých piesni spolu s Majiným smiechom.

Jesenná noc

Výplne v oknách sa jemne natriasli každým Janovým zachrápaním, spal ako zarezaný. Z okien Petrovej Chalupy sa ako zvyčajne ešte dlho svietilo a tak Anča ležiac v posteli, nemohúc zaspáť, si prezerala obrisy izby. Zrazu keď zhasli svetlá v Petrovej chalupe si zašomrala : „veď už tú mašľu dlho mať nebudeš, už s ňou nebudeš všade chodiť tak vysmiata.“ Pomaly zaspala.

Druhý jesenný deň

Jano vstával skoro a bol nekludný. Snažil sa Anču nezobudiť čo sa mu však nepodarilo a ako sa pokúšal dostať z postele tak sa zobudila. Keď sa ho opýtala kam sa tak skoro chystá nepovedal nič presné a iba že ide preč a že nech sa o neho nebojí že príde a že sa o seba vie postarať. Anča šla

urobiť niečo na raňajky a ako sa chcela opýtať ďalšiu otázku zacítila na tvári závan chladného jesenného vzduchu. Keď sa otočila všimla si že na vešiaku chýba kabát a Jana už nikde. Pomyslela si asi že zošalel blázon starý prečo by sa tak choval že áno? Alebo šli niekde s Petrom piť. Ale ako sa pozrela z okna u Petra sa nesvietilo. Nepremýšľala nad zbytočnosťami a šla nakrmiť kravu. V dome smrdela petrolejka a na steny dopadali tieň ktoré vytváralo slabé oranžové svetlo. Tma. Z vonku bolo ešte počuť poslednú slohu Petrovej pesničky ktorá často znie keď sa vracia z krčmy. Pomaly prešla do postele odkryla perinu a ľahla si pod ňu. Sama. Jano nikde. Rozhádzané a utlmené zmysly zaspávajúcej Anči zachytili ako sa Jano potichu vkráda dovnútra. Jano sa iba pozrel z okna a videl ako sa ešte u Petra sviati. Hneď utekal do postele. Anča už spala.

3.Zima

Zimné ráno

Anča

Vonku bolo snehu po členky. Stromy boli opadané, krajina biela zahalená do jemného rúcha dymu. Keď sa Anča zobudila bola tma a Jana nikde. Ten bol už v robote čo si našiel na zimu. Kým sa rozvidnelo šla si Anča urobiť raňajky a poupratovať. Ako začalo svitať tak šla do stodoly ku krave avšak si všimla ako ide Maja do obchodu. Nemohla si nevšimnúť tu krásnu stužku čo mala vo vlasoch a tak sa zastavila. To už na ňu Maja kričala : „Ahoj Anička,“ pričom mávala rukou. Okrem stužky mala na sebe starý čierny kabát a topánky ktoré už tiež mali svoje roky. Z krátkeho rozhovoru sa dozvedela že Maja ide do mesta po vybavovačkách a Peter je sám doma. Ako ju Anča uvidela spomenula si že si požičala nôž na mäso pretože ten jej už bol starý a tupý. Opýtala sa že či ho môže prísť vrátiť a ona jej povedala že kľudne veda predsa Peter je doma. Zasmiala sa, rozlúčila sa a pokračovala dole cestou. Anča otvorila dvere od stodoly dala krave sena a vrátila sa domov.

Peter

„Vstávaj!“ zakričal Peter a vytiahol Maju z postele. „čo si zabudla že máš ísť do mesta?“, zahulákal na celú chalupu. „Ach Peťo nezabudla už sa obliekam,“ odvetila Maja pričom bežala ku skrini. „vieš že keď Jano príde musím mať pre neho nejakú fľašu,“ povedal Peter a sadol si za stôl. „ale Peťko veď Janko pije málo čo aj tak máš väčšinu ty,“ odvetila Maja už v kabáte chystajúc sa pričom brala z pohárika pár peniažkov čo v ňom ostali. Domom preletel zvuk facky, „ na kecanie si čas nájdeš to áno ale že by si mi urobila raňajky to nie!“ „ Prepáč Peťko už idem. Ako urobila Petrovi raňajky tak sa obula do starých čižiem a pri odchode mu zašepala : „ a ďakujem za tu stužku je prekrásna,“ dala mu pusu a odišla. Ten na ňu ešte stihol zakričať : „ a nech ťa do večera nevidím“

Jano

Jano odišiel skoro za miestnym kováčom. Teraz začiatkom zimy mal veľa roboty pretože ľudia si objednávali nové motyky, rýle, lopaty alebo si ich chceli dať opraviť. Preto mu chodil Jano pomáhať. Dnes bol ale celý uponáhľaný. Chcel ísť totiž skôr domov, Anička mala narodeniny a on mal pre ňu prekvapenie ktoré dlho schováva.

Zimné dopoludnie

Anča

Ako sa Anča vrátila dovnútra tak si nachystala nôž na stôl aby naň nezabudla. Bolo vidno že je rozrušená. Chodila bezcieľne po dome a tuho rozmýšľala. oči jej padali na nôž ktorý hádzal odlesky nízko položeného zimného svetla.

Jano

Z čela mu kvapčali kropaje potu a dopadali na rozžeravené uhlíky vyhne v ktorej mal zrovna kus železa. Pozeral sa do prázdna. Rozmýšľal totiž, či sa bude jeho darček Aničke páčiť. Z rozmýšľania ho vyrušil rozhovor kováča a Margity z dediny ktorá si prišla kúpiť novú násadu na motyku.

Zimné odopoludnie

Anča

Cez sklenené výplne okien dopadalo na stôl svetlo. Na stole nebolo skoro nič. Ležal tam požičaný nôž na ktorý mala Anča upriamený zrak. Vypadalo to akoby ju ten nôž priťahoval. Ako sa pomaly k nemu naťahovala tak sa ozvalo zazvonenie kapličky, tento zvuk vytrhol Anču z myšlienok. Keď sa postavila a šla sa obliecť bola jedna hodina.

Zimné popoludnie

Anča a Peter

Zobrala nôž a pomaly šla hore k Petrovi. Nikdy si nevšímala toľko detailov, napríklad že na Petrovej chalupe chýba niekoľko dosiek šindľu na streche alebo že z chodníčka vidia až na školu dole. Ako pomaly šla začalo husto snežiť. Ani sa nenazdala a už bola pred jeho domom. Ako však šla otvoriť bránku zarazila sa a ostala stáť. no niečo v jej vnútri, niečo silnejšie, dvihlo ruku a otvorilo bránku. Vošla do dvora. Prišla ku dverám očistila si topánky, otvorila dvere a vošla. „Kurva, nehovoril som ti že sa nemáš vracat' až do večera?“ zakričal Peter. Ako však dvihol hlavu všimol si že to neprišla Maja ale Anča. „Anička prepáč, myslel som si že si niekto, úplne iný pod' a sadni si. Čo potrebuješ?“ Peter sa k nej rozbehol, chcel ju objat' ale nečakane zakričal : „ Au.“ „pozor! Ach prepáč zabudla som že mám pod kabátom nôž, prišla som vám ho vrátiť,“ povedala Petrovi Anča. „to nevádi Anička nič sa nestalo,“ odvetil Peter. ten šiel zatiaľ zobrať jedla na stôl no Anča ostala stáť na mieste. „počuj Anča, nestoj tu ako soľný stĺp a sadni si, nad čím premýšľaš?“ opýtal sa Peter. Anča bola chvíľu tichu no potom sa opýtala : „nenalial by si mi?“ „ ale samozrejme, nebudaj ti vyschlo chachacha,“ odvetil Peter a vetu zakončil smiechom. Otočil sa k Anči chrbtom a šiel do kredenca pre štamprľu. „Ale čoby len mám taký zvláštny pocit v puse,“ odvetila Anča ktorá sa pomaly približovala k Petrovi. „ haha to aj ja a celkom často, odvetil Peter. Ako hľadal pohárik tak ešte stihol poznamenať : „ ako sa vonku rýchlo zoškaredilo, akoby sa niečo chcelo stať že? Ale to si iba nahováram v takúto dobu také počasie býva.“ Peťo a nevieš náhodou kedy príde Maja? Opýtala sa Anča. „jooj neviem neviem, niekedy ku večeru počítam že až keď kapľa odbije 5,“ povedal Peter stále hľadajúci štamprľu. Ako dohovoriť vetu tak zrazu ucítil ako sa do jeho tela norí nôž, rýchlo a bolestivo sa čepeľ zabára do jeho mäsa a on zakričí. Tak ako rýchlo čepeľ prenikla do jeho tela tak z neho aj vyšla. Lesknúca sa čepeľ bola vínovo červená a malý potôčik krvi sa lial Anči po ruke. Peter Opäť v sebe zacítil čepeľ noža ktorý sa však k jeho vnútornostiam prebíjal iným miestom. Toto sa zopakovalo niekoľko krát až kým sa chroptejúci Peter nespustil na zem. Keď posledný krát vydýchol kaplička odbila 5 hodín. Anča sa so zakrvavenou zásterou a nožom v ruke spustila k zemi. V hlave mala kopu otázok a výčitiek. Prečo zabila Petra? Veď jej vysnivanú stužku má predsa Maja. Ale bol to tyran zaslúžil si to. Čo ak... zlé myšlienky a otázky hodila za hlavu. Čo jej je po nejakom ožranovi ktorí iba do noci bije svoju ženu, minie všetky peniaze a potom ide do krčmy alebo popíja doma. Nevedela kam dať Petrovu mŕtvolu. Nakoniec sa rozhodla dať ju pod lavicu pri stole. Aj tak bude tma a Maja ho neuvidí. Keď odpratala telo všade bola spúšť. Rozbité poháre ktoré vypadli zo skriniek keď sa Peter pokúšal niečoho zachytiť, krvavé stopy a nôž ktorý Anča odhodila, a i jej zástera bola celá od krvi. Ako prvé zo seba zhodila zásteru, tú hodila k Petrovmu telu pod lavicou. Potom šla umyť nôž do umývadla ale predtým ešte pozbierala črepiny z rozbitého pohára. Umytý nôž vrátila do starého rozbitého a ošuntelého drezu. Ako hľadala handru ktorou umyje zem a dosku jej pri otvorení jednej zo skriniek ostali v rukách vrátka. V strese nevedela

čo spraviť a tak ich iba položila k diere čo tam ostala. Našla handru, namočila ju a vytrela. Sebaistá s pocitom na získanie svojho cieľa si sadla. „pre boha nôž,“ spomenula si a utekala poň. Keď usadla bolo chvíľku pred piatou.

Maja

Za ustavičného sneženia sa rozklepaná Maja predierala pomaly domov. „Joj musím sa poponáhľať aby sa Peťko nehneval. Také darčeky mi kupuje a ja som mu iba na obtiaž,“ povzdychla si Maja kráčajúc domov. Keď sa dostala pred dvere svojho domu kaplička odbila 5 hodín.

Jano

Jano sa celý dnešok ponáhlal na Ančine narodeniny si pre ňu prichystal prekvapenie a keďže ho musel pripraviť potreboval odísť skôr. Keďže dneska urobil svoju prácu skôr ako mal tak sa aj skôr zbieral domov. ako sa lúčil s kováčom z kostola zvonila štvrtá hodina. V tú chvíľu z klincov spadli kliešte ktoré tam Jano zavesil. „joj toto nie je dobré, snáď sa Aničke nič nestalo,“ povedal si pre seba. Zodvihol kliešte a utekal domov už sa ponáhlal.

Zimný večer

Anča a Maja

Dvere domu sa otvorili a Maja vstúpila do izby. „Ahoj Anička čo tu ty robíš?“ opýtala sa s úsmevom Maja. „Anča skrývajúc nôž pod svojou sukňou odvetila : „ ale čakám na Petra niekam išiel a ešte neprišiel,“ pri tom ako hovorila omylom kopla do Petrovho tela a jej hlas sa zachvel. „Ach on je tak milý, síce ma raz za čas zbije ale to si zaslúžim,“ povzdychla si Maja. „Ale má ma rád! Pozri akú krásnu mašľu mi kúpil,“ Rozradostene povedala Maja a otočila sa na jej premrznutých nohách. „Vidím,“ sucho konštatoval Anča. Tá sa postavila a nôž si dala za chrbát. Maja si pospevovala popritom ako si dávala dole kabát. Anča sa k nej pomaly priblížila a keď u nej bola na dosah ruky tak ju priam chlpskou silou zhodila na zem. Hlavou jej treskla o podlahu a nožom ju bodla priamo do srdca. Všetko urobila ako keby to bola jej bežná rutina. Ale hlavne sa snažila o to aby nepoškodila tu krásnu stužku. Keď Maja posledný krát vydýchla bolo šesť hodín. Jej hlava sa otočila a Majine mŕtve oči sa stretli s Petrovými. Anči sa zohriala v žilách krv a slasť pri držaní stuhu ktorú vytrhla z Majiných vlasov bola neopísateľná. Nechala ju ležať na zemi v kaluži krvi a s nôžom v hrudi. Anča stála pred zrkadlom a držala túto prenádernú stuhu v rukách. Pomaly si ju dávala do vlasov. Keď ju už mala vo vlasoch skoro nedýchala. Stála v pozore pred zrkadlom a bola ticho. „Všetky mi budú závidieť! Teraz budem ja Tou najkrajšou v celej dedine! Čo v celej dedine, ved ani v meste nemajú tie chudery také krásne stuchy!“ kričala z plných pľúc a potom s nou začala tancovať. Smiala sa. Jej nohy sa priam vznášali. Nevnímala okolie, pozerala sa iba na jej novú stuhu a hovorila si ako všetky dievky zahanbí.

Jano a Anča

Jano utekal domov aby tam bol čo najskôr. Ako sa brodil snehom často sa stalo že zakopol no to ho nezastavilo a pokračoval. Ako sa blížil domov videl že sa nesvieti. To mu hralo do karát pretože zaregistroval že u Petra je vysvietené a niekto tam pobehuje. „bude tam,“ pomyslel si a pokračoval. Keď otvoril dvere domu kaplička odbila šiestu hodinu. Peter si očistil topánky zasvietil v petrolejke a ešte utekal do stodoly. Vrátil sa so štvorcovou bielou krabičkou a drôtenou ružou. Ružu položil na stôl, k nej dal krabičku a otvoril ju. Na bielom vankúšiku bola stužka. Na širokej stužke boli ruže rubínovej farby ktorých okraje boli prešívané jemnou zlatou nitkou. Tieto prenáderné kvety dopĺňali sýto zelené listy spolu s malými žltými kvetinami. Stužka bola obšitá silne modrou farbou ktorá bola v kontraste s červenými kvetmi. Jano ju dal vyrobiť na zákazku na dolniakoch. Minul na ňu skoro celú

svoju výplatu. Týmto chcel Anči ukázať ako ju ľúbi a dopriať jej to čo si od jesene želala. Jano si sadol na lavicu a čakal kým Anča príde a nájde si celé jeho srdce v malej krabičke. Tá ale nechodila a Jano začal mať strach. Vedel že u Petra sa ešte stále svietilo a preto sa rozhodol že sa tam pôjde pozrieť. Obliekol sa a vyrazil. Keď prišiel pred Petrovu chalupu zvonček v kapličke raz zazvonil čo znamenalo že bolo pol siedmej. Po otvorení dverí sa mu na tvár vynorila grimasa zhnusenía. Videl ako Anča stojí pred zrkadlom a primeriava si mašľu najrôznejšími spôsobmi. Jeho oči skĺzli na zem kde videl Maju s mŕtvolným výrazom v kaluži krvi. Ako sa Anča otáčala nemohol si nevšimnúť rukávce zašpliechane od krvi. „hihihi,“ chichotala sa Anča, „čo si nevedel urobiť ty musela som si urobiť sama. Až teraz budem tou najkrajšou.“ Ako Anča prednášala tieto slová mala úsmev na tvári a smiala sa. Jano sa vyrútil proti nej ale neudrel ju, nedokázal to, jediné čo urobil bolo že Anči z rúk vytrhol mašľu a začal utekať. „ Ty špinavý hajzel!“ kričala, „čo robíš tá ja len a len moja, okamžite sa vráť!“ Anča si povedala že nezuteká ďaleko ale pôjde domov a tam sa ukludní. Povie mu nejaké pekne slovko do uška alebo ho pohladí, dá pusku a všetko bude v poriadku ako vždy. Ani si nedala kabát a hneď utekala do chalupy, popritom po Janovi pokrikoval rôznymi hanlivými slovami. Maji a Petrovi bola zima, bitie srdca im už nezohrievalo ich schránky a k tomu Anča za sebou nezavrela. Dvere od chalupy sa rozleteli. Jano nikde. Ako vstúpila a rozhliadala sa tak si všimla pozornosti na stole. Zastala. Natiahla pred seba ruky a pomaly sa približovala k stužke. Opatrne ju chytila do rúk aby ju nezničila. Z oka jej tiekla slza. Plakala od toho aká je ta stužka krásna. Čo jej bolo po tej majinej. Tá tiež bola krásna ale nesiahala ani po päty tejto. „Tak teraz sa konečne pochlapil!“ konštatovala Anča. Bude mať vedľa seba tu najkrajšiu dievčinu z okolia, ach koľkí by ma teraz chceli,“ povzdychla si. „Jano kde si?“ zakričala von no nik sa neozval. „Veď do rána príde zas sa niekde túla hlupák,“ povedala si pre seba. Odložila mašľu opatrne k ruži a šla si ľahnúť do postele. Anča zaspala s úsmevom na tvári.

Druhé zimné ráno

Anča

Ráno sa zobudila, popreťahovala sa a šla sa napiť. Všimla si že Jana nikde nebolo. Bolo jej to divné ale bola príšerne hladná a tak si šla urobiť raňajky. Potom ako sa najedla zobrala si stužku a dala si ju do vlasov. Chcela ho ísť totiž hľadať do dediny. Dala si kabát a vyšla z domu. Výkrik sa ozval celou dolinou. Ako vyšla, zrak sa jej upriamil na jablňu ktorá rástla pri Janovej lavičke na ktorej často sedával. Bola tam zavesená Majina stuha, visela na najhrubšom konári ktorý bol vysoko nad zemou. A na konci tejto stuhu bol Jano, jeho telo sa hompáľalo v jemnom vetre ktorý pofukoval. I keď bol vietor slabý tak z hory ktorá bola cez potok sa ozývalo ohromné rumázganie ako keby celý les kričal. Jano plný bôľu sa obesil a to len preto že nedokázal Anči ani vlások na hlave skriviť. Mal ju tak rád že jej život a šťastie mu boli prednejšie ako jeho. Nebol si ale istý či by sa cez to čo včera večer videl dokázal preniesť, a preto sa tu končí jeho príbeh. Anča začala pomaly cúvať s rukami na ústach a výrazom zdesenia. Všetko na ňu doľahlo. Otočila sa a začala utekať. Pri tom ako utekala sa potkla o koreň stromu. Spadla. Bolo počuť prasknutie. Nehýbala sa. Spadla na starý peň priamo hlavou a zlomila si väz. Nie len to. Spadla tak nešťastne že si nielen zlomila väz ale aj si dokaličila tvár. Konár sa jej zapichol do oka nos mala zlomený a otočený doboka. K tomu všetkému si vykĺbila sánku. Pohľad na ňu bol odporný. Ľahla si do krištáľovo čistej periny a zaspala. Peter sa pozeral Maji do očí ako nikdy predtým, Jano si posledný krát užíval čistého vzduchu pri potôčiku a jabloni a Anči ,pri tom ako spala, odvíal vietor stuhu z vlasov.